"FANZIN"

Vědecko FANtastický Zpravodaj a INformátor

SF VILOIDUS®

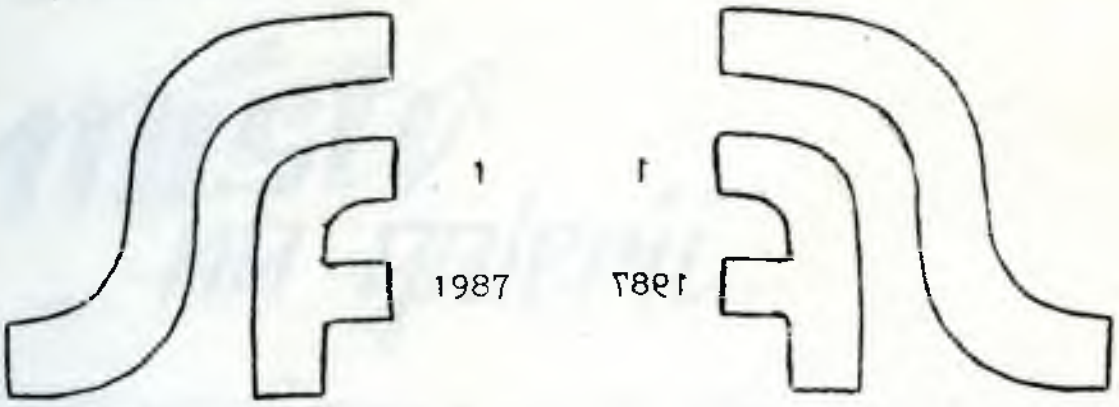
vydává

ROČNÍK 1987

č. 1

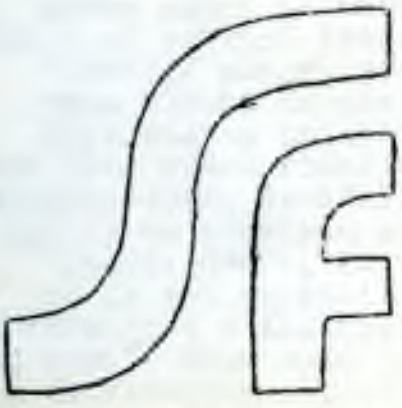

SFK MFF UK

Obsah:

překlad	str.	2	Gérard Klein: Místo na galerii
recenze	"	7	Harry Harrison: Na západ od ráje
překlad	"	13	Marek Hemerling: Mudrc
povídka	"	14	Miloš Holub: Limonádový Noe
překlad	"	23	Boris Vian: Blues pro černého kocoura

vědecko-fantastický zpravodaj a informátor
fanzin pro vnitřní potřebu SFK Villoidus
při FO SSM MFF UK Praha
vychází neperiodicky 5 - 7 krát ročně
N E P R O D E J N Ý - z d a r m a
Šéfredaktor: Martin HLAVÁČ
Na čísle 1. spolupracovali: Pavel Vachtl,
Eva + Martin Novákovi, Jarda Kašpar
náklad: 300 výtisků; počet stran: 30
redakční uzávěrka: 25.6.1987
adresa: SFK VILLOIDUS, Martin Hlaváč,
kolej Hvězda F9/II, 162 08 PRAHA 6

2481/87/SSM

GÉRARD KLEIN:

MÍSTO NA GALERII

Země vyplivla raketu v mračnech černého dýmu. Pak nastalo ticho, temné a mrtvé ticho, jako když meteory letí vesmírem.

V raketě však tomu tak nebylo; zde byl život. Všechno tu cvakalo, skřípalo, blikalo, zaznamenávalo. A na podlaze leželi lidé, neschopni pohybu, ale přesto pozorovali hvězdy na obrazovkách a tu a tam i někdo promluvil.

"Místo na galerii. Kdo by si pomyslel, že jednou dostaneme místo na galerii a budeme s vrchu pozorovat atomový slupky v poušti na Zemi. Takový ohňostroj, a my se budeme na něj dívat z Měsíce. Poletíme až na Měsíc a uvidíme hvězdy na Zemi."

"Nic neuvidíme. Čotva jiskřičku. To bys musel mít v očích teleskop, na hlavě anténky a v uších radary, abys z toho něco měl. My jsme obyčejní lidé. Neuvidíme nic."

"Neletíme na Měsíc proto, abychom něco viděli," poznamenal kapitán. "Na Měsíci máme za úkol zaznamenat atomový výbuch mimo Zemi. Budeme vše měřit, propočítávat a extrapolovat. Nejsme žádní turisté. Nikdo na Zemi není dost bohatý na to, aby si mohl dovolit turistiku ve vesmíru nebo svíčku k narozeninám jasnější než Slunce."

"Ale my jsme přece také turisté, kapitáne. Můžeme se také dívat a potom vše vypravět, jak zapálili poušť jen kvůli nám, i když jsme nic neucítili."

"Možná po padesáti letech, až z vás budou dědečci s dlouhými bradami a budete se třást na židličce. Teď je vše přísně tajné."

"Co může tady bejt tajnýho? Copak se dá někomu zabránit, aby sem přilít a koukal se na Zemi?"

"Tady nikdo není, myjsme tu první."

"A co vy víte? Můžete snad Marťanům zabránit, aby se koukali do dalekohledu, jak to na Zemi krásně bouchne? Z vesmíru k nám může přiletět cokoli."

Měsíc zářil na obrazovce jako veliká stříbrná mince. Vypudil z ní ostatní hvězdy a hnal se k lodi.

"Dávejte pozor, provedeme obrat."

"Moc dlouho to netrvalo. To toho mnoho vyprávět nebudeme."

Když raketa přistávala, zvedl se prudký vír písku. Po nějakou dobu prach zběsile kroužil, pak se pozvolna snesl na dno měsíčního moře. Navlékli si skafandry. Pohybovali se v nich jako loutky na pružných nitkách.

"Otevři dveře, Fleury."

Co je asi za nimi, napadlo Fleuryho. Je tam snad les, ještě zelenější a kluznější než na Zemi? Pastviny a potůčky? Nebo poušť? Nebo snad vyschlé mořské dno? Je možné, že by jejich dalekohledy odjakživa klamaly?

2482/87/SSM

Pootočil pákou a uslyšel sykot. Dveře se otevřely. Před sebou uviděl jen nedozírnou poušť. Ostatní se tlačili za ním. Náhle se po povrchu Měsíce mihl blesk, v němž jako by se prolínaly dva stejně pusté vesmíry: přes kratery viděl písečné duny, v dálce utíkala lidská postava a blížila se k nim. Nezdálo se, že by si rakety všimla.

V černém nebi uviděl kus tmavomodré oblohy; hvězdy pobledly; kolem proběhli další lidé.

Pak se blesk vzdálil a rozplynul se.

"Co je s tebou, Fleury? Viděl jsi něco?"

Zaváhal: "Viděl jsem tu běžet lidi. Viděl jsem modré nebe. Viděl jsem obrovskou kovovou stavbu. Na Měsíci někdo je."

"Vždyť jsme přece první," řekl kapitán. "Že by se někdo dostal na Měsíc před námi?"

Svraštil čelo.

Všichni se vrhli ven. Po kolena se probořili do prachu. Natahovali krky a snažili se dohlédnout k obzoru.

"Něco se ti zdálo, Fleury. Prostě jsi uvěřil tomu, že něco vidíš. Kde jsou ti tvoji lidé? Nemohli přece jen tak zmizet."

Dohlédli do dálky dvaceti kilometrů, ale nikde ani človíčka. A žádnou věž taky neviděli. Nebylo tu skal, které by je ukrývaly: jen to nekonečné moře prachu a v dálce několik nízkých kráterů. Žádné paláce, žádné kanály - nic.

Tak tohle je tedy Měsíc. Místo jako každé jiné. Snad i méně cizí než nějaké jiné, se všemi těmi mapami, plány a stokrát prostudovanými snímky. Světélkující moře udělá mnohem větší dojem než tohle. Měsíc je jako mrtvé a vyschlé zvíře, které postrada i ten pach.

"Zmizeli," řekl Fleury. "Ale já jsem je určitě viděl, nic se mi nezdálo. Zablesklo se, a byli tu všichni. Mával jsem na ně a volal jsem je, ale neviděli nás. Neměli skafandry ani přilby, jen modré overaly. Ani moc neskákali: běželi jako se běhá u nás, na Zemi. Teď tu už nic není. I krajina se změnila."

"Viděli jste také něco?" zeptal se kapitán.

"Ne," řekli ostatní. "Byli jsme za ním a tu plán jsme uviděli až čtvrtinu sekundy po něm. Bylo tam jen veliké mračno prachu."

"Tak ať už se vám nic nezdá," řekl kapitán přísně Fleurymu.

Začali vykládat raketu. Vybalovali, montovali přístroje z tisíce kovových součástek. Postavili teleskop, kolem umístili detektory. Občas se zahleděli na Zemi. Visela na obloze jako zralé jablko. Za chvilku tam někdo zapálí obrovské prskavky.

"Kapitáne, kapitáne!" vykřikl kdosi.

"Něco jsem slyšel. Já jsem něco slyšel."

"Co se děje? To jste vy, Fleury?"

"Ne La Salle. Tady je La Salle. Něco jsem slyšel." Přiběhl s čelem orosenym potem.

"Něco jste viděl?"

"Ne, to ne. Ale něco jsem slyšel. Někdo tu hvízdal... Otočil jsem se a nikdo tam nebyl. Ale někdo hvízdal."

"Zřejmě jeden z těch Fleuryho lidí," zažertoval kapitán. "Ještě to slyšíte?"

"Ne. Zavolal jsem, když to přestalo."

"Kde to bylo?"

"Za raketou."

Šli tam. Ale viděli jen stopy La Sallových bot. Nic neslyseli.

"Vidíte, i vam se něco zdálo."

"Ne, nic se mi nezdálo. Slyšel jsem melodii. Můžu ji zanvízdat. Nikdy předtím jsem ji neslyšel, ale je to melodie ze Země."

"Počkejte. Vy jste měl zapnuté radiové spojení, že?"

"Jestě mám."

"Tak snad hvízdal někdo z ostatních a vy jste to slyšel?"

"Ne, to nebylo ve sluchátkách. Slyšel jsem to za sebou."

"Vzduchoprázdno přece nepřenáší zvuk."

"Já vím. Ale slyšel jsem to."

"Kdyby se ukazalo, že někdo tu melodii před chvílí hvízdal, uvěříte mi!"

Zamyslel se.

"Snad."

"Haló," zavolal kapitán do mikrofonu. "Přerušte na chvíli práci. Shromážděte se u rakety. Musím se vás na něco zeptat."

Zaraženě se dívali, jak kapitán a La Salle jdou k raketě. Pohlédli jeden na druhého.

Země svítila na tmavém nebi jako žhavý uhlík. Už brzy měla vzplát jasnym plamenem.

"Viděli jste zase něco?"

"Ne," řekl kapitan. "La Salle slyšel někoho hvízdat. Hvízdal tady na Měsíci někdo z vas?"

"Ne."

"Myslím, ze ne. Nic jsem neslyšel."

"Bylo to takhle," řekl La Salle.

A zašal hvízdat.

"To je pozemska melodie," řekl jeden z mužů."Já ji znám. Často jsem ji na Zemi slyšel."

"Tak to jste si určitě hvízdal a neuvědomil jste si to," řekl kapitán. "Víte jistě, že jste nehvízdal?"

Napjatě čekali na odpověď. Zaváhal:

"Ne, určitě ne."

"Vy jste slyšel tu melodii dříve na Zemi a teď se vám honila v hlavě. V tom tichu jste si začal hvízdat. Jste unaveni, vy i Fleury."

"Nic se mi nezdálo, kapitáne. Něco jsem slyšel."

"A já jsem něco viděl," řekl Fleury.

"Dejte se znovu do práce. A když zase něco uvidíte nebo uslyšíte, zavřete oči nebo si zacpěte usi. Měsíc není žádný ústav pro neurotiky."

Nikdo se nepohnul.

"Určitě tu něco je, kapitáne. Musíme to hledat."

"Vidíte snad něco?" kapitán máchl rukou. "Myslíte, že by tady mohlo něco žít?"

Dívali se na moře prachu, na ledové světlo Země odrážející se na vzdálenych kraterech, na hvězdy svítící na černém nebi.

"Kapitáne."

"Proboha, tise. Poslouchejte."

Jasně uslyšeli zvuk motoru, a to velmi blízko. Přeletěl nad nimi a nad raketou.

"Vrtulník, na Měsíci je vrtulník. Teď už jsme se zbláznili všichni."

Na nebi nebylo nic. Zvuk se vzdálil a odumřel.

"To není možné. To jsou přízraky. Přízraky."

"Musíme se pustit do práce," řekl kapitán. "Stanovená doba se blíží. Potom uvidíme."

"Musíme vědět, co to je."

"Něco mě napadlo," řekl Fleury. "Mám nápad. Ti lidé a ta poušť, které jsem viděl, to byli lidé a poušť na Zemi. Melodie, kterou La Salle slyšel, byla ze Země. Co když je to jakási fata morgana? Třeba tu došlo k zauzlení prostoru, takže tohle místo je zároveň na Zemi i na Měsíci. Třeba teď slyšíme a vidíme to, co se děje tam na Zemi. Nikdo neví, jak se může prostor zauzlovat..."

"Zauzlení prostoru? Nesmysl. Na to je šance jedna k milionu. Nebo jedna k miliardě. Pospěšme si. Už to přijde."

Brzy se Země rozhoří a na počest Měsíce zapálí své lampiony. Možná, že za několik hodin dopadne na Měsíc prach ze Země. Prach jestě prosycený tím neviditelnym ohněm, a zároveň vůní vzduchu, vody, rostlinstva - všeho, co Měsíc nikdy nepoznal.

Nastavili teleskopy a uvedli do chodu detektory.

"Deset sekund," řekl kapitán.

Sklopili ochranné filtry.

"Pět sekund."

Zaťali pěsti a lehce poklesli v kolenou. Jejich oči se přitiskli k očkám dalekohledů a ke stupnicím přístrojů. Prsty byly připraveny zmačknout knoflíky.

"Jedna sekunda."

A daleko v kraterech se zvedl ohnivý květ. Uviděli obrovsky nřib, jak pomalu stoupa. K nebi se zvedlo mračno prachu. Spatřili záblesk a pozemskou poušť.

Padli k zemi a zabořili tváře do písku. Pak ucítili, jak je zvedá obrovská ruka a unáší je ve strašlivém víru.

A kolem byl nesnesitelny žár. V očích měli slzy a v tu chvíli viděli červeně i fialově i všemi ostatními barvami najednou.

Když se vše uklidnilo, začali pomalu vstávat. Země byla už zase tmavá. Nad zemí ještě vířil prach. Ale jejich raketa byla převrácena a ležela bezmocně jako kostra mrtvé velryby. Sbohem Země. Rozběhli se k sobě.

Zvedli La Salla. Měl rozbitou přilbu.

"Je mrtvy. Nic se nám nezdálo. Nezbláznili jsme se."

"My jsme nebyli na galerii. Stáli jsme hned vedle jeviště."

"Bomba na Měsíci," řekl kapitán. "Atomová bomba na Měsíci. To není možné."

"Zauzlení prostoru," řekl Fleury. "Pozemská poušť."

Dívali se vyjeveně na raketu.

"Neprovedeme svá pozorování," řekl kapitám mechanicky. "Neprovedeme sva pozorování. Nikdy nikomu nic neřekneme."

Okular převrženého teleskopu směřoval k Zemi.

"Za pět sekund vybuchne další bomba," řekl kapitán. "S větším účinkem. O padesat kilometrů dale na západ. Zaměřte teleskop o padesat kilometrů na západ. Pak bude třetí. Pak čtvrtá. Každych pětadvacet sekund jedna."

Pochopili a rozutekli se jako vyděšení mravenci. Spatřili na Zemi záblesk. Zároveň se jim Měsíc zachvěl pod nohama. Hned vedle nich hrozivě narůstala obrovská ohniva koule. A pak

neviděli nic; koule jim spálila zrak.

Zauzlení prostoru, řekl si Fleury, a pod rukama ucítil hebký pozemský písek a uslyšel vichřici. Potom se jeho přílba roztříštila a všichni zmizeli v ohnivém víru...

/Z francouzského originálu "Une place au balcon" ve sbírce "Les perles du temps", Editions Denoël, Paris 1958, přeložil Jan Pavlík/

2 486/87/SSM

NA ZÁPAD OD RÁJE

Harry Harrison

Harry Harrison se narodil ve Stamfordu v Connecticutu /USA/, vyrostl v New Yorku a v osmnásti vstoupil do armády. Vrátil se po několika letech do civilu, začal se zabývat uměním a vystřídal několik profesí, až se jednoho dne stal i profesionálním spisovatelem. Ohlas jeho knih brzy ukázal, že tato, zatím poslední volba byla správná. Se svou rodinou procestoval řadu států, kde nějakou dobu žil. Bylo jich celkem dvacet sedm. Nakonec zakotvil v Irsku, kde žije a píše dodnes.

Mezi jeho nejvýznamnější knihy patří Planeta smrti /Deathworld/ a její pokračování, ale domnívám se, že skutečně nejlepší je protiválečná parodie Galaktický hrdina Bill /Bill, the Galactic Hero/. Velmi známými tituly jsou také Stroj času Technicolor /The Technicolor Time Machine/, Uděljete místo! /Make Room! Make Room!/, který se stal předlohou pro film Zelené tablety /Soylent Green/, ale našim čtenářům bude zřejmě nejbližší Zajatý vesmír /Captive Universe/, který vyšel v roce 1972 slovensky a Harrisona představil skutečně důstojnou ukázkou jeho tvorby.

Román Na západ od ráje má v brožovaném vydání s dodatkem vysvětlivek 578 stran, takže pro vylíčení jeho obsahu není možné zmiňovat se o řadě epizod a zápletek, které z knihy dělají přesvědčivé a živé vyprávění o kontaktu mezi civilisací ještěrů a lidmi na úrovni lovců a sběračů.

Název je odvozen od biblického citátu, který naznačuje, že náš svět se začal formovat na východ od ráje. Harrison tedy pro svůj alternativní svět, v němž ještěři nevyhynuli a vytvořili vlastní civilisaci, zvolil opačný směr. Román však není knihou o alternativních světech, netěží z duality realit. Je to působivé vyprávění o kontaktu dvou rozumných ras, který skončí vítězstvím lidí v krvavém konfliktu s ještěry.

2487/87/SSM

Hlavním hrdinou knihy je chlapec Kerrick. Doufal, že se stane stejně slavným lovcem a vůdcem kmene jako jeho otec. Amahast byl uznávaným vůdcem a také se jako jediný v kmeni pyšnil nožem z meteoritického železa. Ostatní byli vyzbrojeni luky, šípy, oštěpy a obsidiánovými nebo pazourkovými noži. Vždž se kmen jako každý rok vydal v létě na jih, aby nalovil zásoby na dlouhou a krutou zimu v horách, vydal se Amahast se synem a několika dalšími lovci k ostrovům u pobřeží, aby našel zvěř, která neutekla před ještěry. Lov nebyl jednoduchou záležitostí, protože v létě pronikaly skupiny dravých ještěrů a decimovaly teplokrevnou zvěř, která se držela severněji. Cestou na ostrov uviděl Kerrick poprvé velkého vodního ještěra, v jeho jazyce "murgu", a okamžitě k těmto podivným tvorům pocítil respekt a odpor.

Na ostrově se muži střetli s několika ještěry, kteří přijeli na podivném zvířeti, na svém vycvičeném člunu. Lidé se pak na odporné tvory vrhli a v krátké řeži je zlikvidovali. Poté se vrátili na pevninu. Netušili, že tito ještěři jsou představiteli civilisované rasy, která si říká Vilané.

Vilané se rozhodli založit na vzdálených ostrovech v teplejší oblasti nové město Alpesek, protože jejich hlavní centrum Ingeban začalo pociťovat změnu klimatu související s nástupem ledových dob. Protože kolonizace neprobíhala tak, jak se čekalo, poslala vělitelka /Pistaa/ města Ingeban, stará zkušená Malsas, do vznikajícího města novou Pistaa Vainté, která měla nahradit očividně neschopnou Deeste. Ve snaze zavděčit se nové velitelce ukázala jedna z důstojnic křižníku "uruketo" pláže pro rozmnožování, které byly jedním z důvodů, proč bylo nové město založeno v těchto místech. Vainté místo pečlivě chráněných samců našla na pobřeží zbytky krvavého masakru

Do Alpeasaku vkročila klidně, ale rozhodně. Deeste, která dovolila oplodnění samců, dokud nebyly připraveny dostatečně chráněné rozmnožovací pláže, tak podala poslední a rozhodující důkaz své nezodpovědnosti. Civilizace Vilané se opírala o energické samice, které zpočátku nesly označení fargi /potěr/ a teprve po získání zkušenosti a vzdělání se stávaly plnoprávnými občany polovojenského ještěřího státu.

Samci naproti tomu byli nesmírně cenní v každém věku, protože jich bylo málo a změny v jejich metabolismu způsobené přijímáním vajíček a vývojem mláďat v jejich těle, je tak vyčerpávaly, že mohli "jít na pláž" jen třikrát v životě.

Hlavním nástrojem Vilané však byla genetická manipulace s rostlinami a živočichy. Deeste nechtěla čekat, až se rozroste speciální trnitá zábrana kolem pláží a pro své uspokojení dala příkaz přivádět na oslavy kroužku svých přátel několik samců. Když pak přišel čas, aby na plážích porodili, nedokázala je čtyřčlenná samičí eskorta před zběsilým útokem savců /v jazyce Vilané nazývaných ustuzou/ ochránit.

Vainté se velmi brzy sblížila s lovkyní Stallan, která podle svých bohatých zkušeností určila jako pachatele zločinu zvláštní rasu ustuzou, která chodí zpříma, tedy lidi. Protože se Stallan projevila jako samice činu, svěřila jí Vainté vypracování plánu opatření k ochraně pomalu rostoucího města.

Od okamžiku zasazení semínka sice už uplynula poměrně dlouhá doba, ale strom, jehož výhonky a dutiny v kmenu tvořily vlastně město Alpeasak, ještě nemohl pojmout takové množství přesídlenců, jaké bylo třeba. Vainté proto dala přednost před otázkami politickými problémům bezpečnosti.

Jedna z prvních vyhlazovacích výprav Vilané přepadla Amahastův kmen. Ještěři nešetřili nikoho. Vzali jen dva zajatce; Kerricka a dívku Ysel, aby podle nich zjistili, jak tyto krvelačné savce co nejlépe hubit. Vainté uložila zkoumání dvou ustuzou své příbuzné Enge, která byla do Alpeasaku vyslána jako politický odpůrce vládnoucího režimu vlastně za trest. Enge překvapeně zjistila, že samičku je možné naučit trochu mluvit. Protože řeč Vilané se skládala z gest naznačujících činnosti a podstatná jména v ní hrála podružnou roli, byla výslovnost mizerná, protože dívka neměla ocas a nemohla tedy vyjádřit jemnosti jazyka. Ysel však po překonání prvního šoku přestala myslet na budoucnost a považovala jazykové lekce a testy za hru. Když pak Vainté přišla zkontrolovat výsledek trenérské činnosti Enge, Ysel ji svými chvbami podráždila natolik, že ji na místě zakousla. Dívka si neuvědomila, že tvor, který se nedá k ničemu využít, je pro ještěry bezcenný. Kerrick sice celou výuku zdánlivě

ignoroval, ale v této krizové chvíli na svou hrdost rychle zapomněl a "promluvil" tak zřetelně, jak mu to jen jeho bezocasost dovolovala. Vainté okamžitě změnila názor, i když ji překvapilo, že se samec ukázal jako schopnější.

Další výuka pokračovala tak úspěšně, že se Kerrick brzy stal pro ještěry důležitým vzorkem a informátorem o životním stylu divochů, které postupně zaháněli z blízkosti města. Chlapec postupně splýval s kulturou a civilisací ještěrů a jen jeho fyzická nedokonalost mu bránila v zařazení do ještěří společnosti. Pro Vainté byl zábavným šaškem až do chvíle, kdy se pokusil o útěk. "Řekl" Stallan, která ho vedla do jeho cely, že ho škrtí obojek. Když pustila řemínek a chtěla mu pouta uvolnit, dal se do běhu a byl chycen až po vyčerpávajícím zátahu po celém městě. Stallan ho ve vzteku málem zabila, ale Vainté si velmi dobře uvědomila význam této zdánlivé maličkosti.

Ještěři totiž při svém gestikulačním vyjadřováním musili myslet na to, co říkali, takže nemohli lhát a podobný pojem do té doby neznali. Vainté osobně dohlédla na to, aby se Kerrick zotavil a pak si jeho neuvěřitelnou schopnost říkat nepravdu několikrát ověřila. Využila jeho schopnosti k tomu, aby zabila beztrestně Alakensi, kterou poslala Eistaa z Ingebanu Malsas, aby hlídala příliš ambiciózní velitelku Alpeasaku a zabránila jí získat příliš velký vliv. Vainté soupeřku probodla šípem a Kerrick dosvědčil, že střela byla vyslána člověkem, ukrytým ve křoví.

Vainté tak odstranila vážnou překážku své kariéry. Po nějakém čase se ale stala obětí Kerrickova přetvařování i ona. Při dobíjení lidí v blízkosti města zaslechl Kerrick rodnou řeč a zaútočil na Vainté. Pak společně se zraněným lovcem uprchli.

Kerrick byl zpočátku mezi lidmi terčem posměchu, ale postupně si svou inteligencí a vyčerpávajícími znalostmi biotechniky ještěrů získal vážnost a postavení. Odmítl sice vedení kmene, který se stal jeho novým domovem, ale přijal funkci odborníka na ještěry. Po několika úspěšně zvládnutých srážkách s vilané se lidé kmene rozhodli pod vedením Kerricka přesídlit dál do hor, kam se ještěři pro nižší teplotu nevydávali. Ústup lidí byl ztížen vojenskou výpravou z Alpe-

asaku, protože Vainté se po zranění Kerickem zotavila a nařídila plně obsazenou vojenskou výpravu proti jeho kmeni. Důvodem byla nejen touha po pomstě, ale i fakt, že Kerrickovy znalosti se mohly stát zbraní savců proti Yilané. Denně startovali z Alpéasaku ptáci, kteří nesli na noze živou fotografickou komoru, malé zvířátko, které svým jediným znetvořeným okem pořizovalo letecké snímky pohybu nepřátelských savců. Kerrick o jejich existenci věděl a zavedl řadu opatření proti tomuto leteckému průzkumu.

Věřil, že po odražení ještěřích oddílů v horách pronásledování ustane. Vainté a Stallan však byly důkladné. Přestože se lidé Kerrickova kmene na druhé straně hor setkali s jinými kmeny a zdalo se, že se zde usídlí natrvalo, ještěří výprava je pronásledovala dál a do krvavé msty zatáhla i politické vězně z Alpéasaku. Kerrick byl otřesen masovým útokem neozbrojených ještěrů, které jejich političtí odpůrci nahnali proti lidským zbraním. Po strašlivém masakru pochopil, že ústup nikam nevede. Předložil ostatním mužům zoufalý plán, který mohl zvrátit poměr sil.

Protože celý Alpéasak byl tvořen jediným stromem, navrhl Kerrick zaútočit na ještěry ohněm. Po vyčerpávajících manévrech se lidem podařilo ještěří vojsko vylákat z města a pak v něm založit oheň. Protože ještěři tento živel neznali, byly jejich ztráty ohromné. Zbytek vojska s několika předáky a vztekem sílící Vainté se nalodil na poslední uruketo a před vyplutím se ještě Enge vrátila k břehu, aby se pokusila s Kerrickem vyjednávat.

Kerrick a Merilak však odmítli nabídku příměří. Byli si dobře vědomi převahy ještěrů ve vědě a biotechnice, ale hlavně k nim cítili odpor a tušili, že Enge mluví spíš za sebe než za skutečné vládce. Kerrick řekl, že mezi nimi může být jen nenávist a oceán a slíbil, že každý ještěr bude zabit hned po přistání. Enge toto prohlášení musela přijmout, protože vítězství lidí bylo drtivé. Bylo však možné jen díky překvapivému použití ohně jako ještěrům neznámé ničivé zbraně. Proto se lidé s ještěry rozešli jako nesmiřitelní nepřátelé. Kdyby dovolili Yilané založit kolonii znovu, podruhé by jejich nápor zřejmě nezastavili. Nemohli si tedy dovolit žádnou velkomyslnost.

Kniha je velmi čtivá a pečlivým propracováním jazykové

otázky připomíná trochu Herbertovu Dunu. Jejím cílem však není zkoumání ekologickych problémů a politických intrik. Je to kniha o kontaktu člověka s cizí, vyšší civilizací. Člověk sice vítězí, ale je to spíše náhodné vítězství barbarů nad ostrůvkem civilizace. Kniha názorně ukazuje, že neexistují černé a bílé odpovědi na otázky života. Pokud je pohled na události příběhu dostatečně detailní, najdeme kladné a záporné postavy na obou stranách barikády.

Jedno je ale podstatné. Román je knihou o tom, že násilí není řešením, je prostředkem krátkozraké politiky, která nemůže dosáhnout skutečně velkych cílů.

/West of Eden, recenze podle vydání v edici Panther, Granada Publishing, London, 1984 - pro Villoidus napsal S. Švachoucek/

Marek Hemerling: MUDRC

Starý Hasmed byl mudrcem, kterého si všichni vážili. Bydlel ve své cele vyhloubené někde v hlubinách jeskyň masivu Tole. Uspořádání jeskyň znal nazpaměť a přes svůj vysoký věk a slepotu se v nich pohyboval jistě. Hasmed byl od narození slepý. Mniši se ujali slepého chlapečka, nalezeného před klášterem. Rychle se učil a krátce po vysvěcení si vybral poustevnický život v jeskyních. Zasvětil svůj čas beze zbytku hledání pravdy.

Toho dne ho však bylo možno potkat na cestě vedoucí do kláštera. Šel rázně, orientoval se podle jen sobě známých značek. Čas od času prověřoval terén sukovitou holí. Konečně zabušil na mohutnou bránu. Hned byl vpuštěn dovnitř a uveden na vnitřní nádvoří, kde se mniši sešli k odpolednímu odpočinku.

- Omlouvám se, že vás ruším, vážení bratři - začal Hasmed - ale odhalil jsem věc takové důležitosti, že vám musím vše hned ukázat. Proto jsem tady.

- Ukazuješ se u nás tak málo, že nás potěší každá tvoje návštěva - odpověděl mu převor kláštera. - Sedni si ke mně a pověz, jaká záležitost tě přivedla na práh našeho příbytku.

Hasmed usedl a vytáhl z vaku přehozeného přes rameno hliněné tabulky pokryté drobnými symboly. Přejel po nich prsty, jakoby ještě naposled kontroloval, zda to, co napsal, je správně. Pak je položil před převora. Ten se podíval na text a když viděl, že je zajímavý, zabral se do čtení.

Ale v míře, jak poznával obsah sdělení, jeho tvář bledla. Když skončil, bylo možno v jeho očích vidět úlek. Podal tabulky dále a sám se obrátil k mudrci s otázkou:

- Jsi si jistý, že to, co jsi dokázal, je správné?

- Úplně, ctihodnosti.- odvětil klidně Hasmed. - Je to logický důkaz, získaný podle všech pravidel. Není v něm chyba, mnohokrát jsem jej kontroloval. Kdybych si nebyl jist, nemohl bych přijít.

- Důkaz je bezchybný, co se toho týče, nemám nejmenší pochybnosti - doplnil jeden z kaplanů.

Všichni shromáždění se už seznámili s tou překvapující novinou a upřeli tázavé pohledy do tváře mudrce. Ten jako by cítil jejich tíhu, sklonil smutně hlavu.

- Ano, bratři. Je to bohužel pravda. Slunce nesvítí. Neexistuje takový zákon, který by mu to dovoloval. Žili jste v klamu.

- Ale ono přece opravdu svítí - zavolal jeden z mnichů a ukazoval rukou na denní hvězdu. Avšak právě v té chvíli sluneční jas začal slábnout a zvolna hasnout.

Přítomní zmlkli. Jen převor řekl se smutkem:

- Proč si nám nedovolil se až do konce těšit z iluze, bratře Hasmede. Jak jsi se dopídil Pravdy?

- Jsem přece slepý - odvětil mudrc.

Nádvoří se pomalu hroužilo do tmy.

/Z Fantastyky o/48/ přeložil V. Wagner/

2493/87/SSM

MILOŠ HOLUB

Limonádový Joe

"Velký náčelník Apačů začíná mít všeho tak akorát dost!" Vinnetou jediným prudkým pohybem shrnul vlasy na záda.

"Uf, uf," ulevil si ještě jednou a rázně stiskl tlačítko komunikátoru, profesionálně ukrytého pod kobercem:

"Z Humpolce už volali?"

Z reproduktoru se ozvalo nesmělé:

"Ještě ne, prosím."

Vinnetou pohoršeně svraštil obočí a z pouzdra na tomahawk cvičeným pohybem vytáhl čtyřbarevnou propisku. U prázdného okénka v obrovském archu papíru, bez milosti pokrývajícího celý pracovní stůl, přibyl další obří vykřičník.

"Zlomyslná bledá tvář!" Vinnetou nanosled obtáhl vykřičník a unaveně se sesul do křesla. Dálkovým ovladačem zapojil obrazovku vnitřního telesystému:

Uprostřed skleněného sálu se tyčil zlatý trůn - na něm mermelínový král se zlatou korunou, jakož i jablkem a žezlem; taktéž ve zlatě.

Právě sliboval Hloupému Honzovi království a půl princezny za udolání draka.

"Princeznu celou!" zděšeně zezadu šeptal poradný královský rádce.

"Aha, jistě," opravoval se sklerotický král.

"A ... ubiješ tu lítou saň kopím či mečem ?" zajímal se o technickou stránku nadcházející akce.

"Vyporitem," děl Hloupý Honza chytře a sebevědomě se plácl přes brašnu s maskou po boku.

Okolo naslouchalo přespočet dvořanstva, hrabat, baronů, císařů, ba i sultánů; ale i prostý lid v zastoupení Popelky, katů, Plaváčka, dvanácti měsíčků, Smolíčka Pacholíčka, Jeníčků, Mařenek, ševce, drž se svého kopyta, Budulínka, čertíka Bertíka, ježibab a dalších poddaných.

"Princezna Zlatovláska, Princezna Arabela, princezna pyšná, princezna zakletá /Rana temporaria/, princezna obyčejná nezakletá, princezna se zlatou hvězdou na čele, princezna bez zlatá hvězdy na čele, ... dál ještě dvakrát princezna smutná: jak zkamenělá, tak nezkamenělá ..." odškrtává nasliněnou tužkou na nekonečném lejstru Vinnetou.

"Tak ..." oddychl si, "...to by byly princezny ..."

Ozvalo se nesmělé zaklepání na dveře.

"Nechť vstoupí nový host," Vinnetou s úlevou odložil tužku a nasadil náčelnický výraz.

Do dveří vcupitala s vyplašeným úsměvem Červená Karkulka: "Dobrý den, pane Indiáne ..."

Vinnetou si ji nejdříve odškrtl v seznamu a teprve poté slavnostně přivítal: "Náčelník Apačů upřímně zdraví svoji rudou sestru. Ta nechť jde k babičce ve II. poschodí; a ať dá dobrý pozor na vlka!" vyprovodil Karkulku zdvořile.

2494/87/SSM

Sotva se znovu chopil propisky: "Takže teď princové..", ozvalo se zaklepání znovu. Tentokráte ovšem rázněji.

"Koho to zase ..." ztlumil hlas. "Dobrý host je vždy očekáván!"

Dveře se zprudka rozletěly a ve veřejích stanul elegantní bílý pistolník. Se širokým úsměvem podává Vinnetouovi drsnou ruku:

"Buď pozdraven, rudý bratře. Dovol abych se ti představil - mé jméno je Limonádový Noe," uklonil se galantně. "A mým úkolem je pomoci ti po organizační stránce. Mám v tom určité zkušenosti... Zděděné..." vysvětlil.

Na Vinnetouovův tázavý pohled ještě dodal:

"Ach tak - Joe přijde hned. Ještě má nějakou práci. Tuším asi tak tři čtyři padouchy ... myslím ...do pěti minut je tady" zkušeným okem mrkl na náramkové sluneční hodinky. Digitální.

Vinnetou se slavnostně napřímil: "Vinnetou vítá bílého bratra a žádá ho aby se ujal organizace. Pokud možno urychleně, vůbec nejlíp hned, rychle," slevil s oficiálního tónu.

"Náčelník Apačů bytostně nesnáší administrativu. Nikdy ji nepotřeboval... Strašná práce," a důstojně se posadil na stůl. Se zkříženýma nohama.

"Jistě," chápal Noe, "ale veliký náčelník mi trochu pomůže, že?"

Vinnetou, již zahalen v kouř dýmky míru /s nezbytným zdravotním filtrem Philips/ a neproniknutelný výraz, neznatelně přikývl. Opatrně.

"Náčelník Apačů skončil u princů. Teď být na řadě bubáci a bastrmani ..."

"O. K." pustil se do práce Noe se zápalem sobě vlastním.

Krakonoš, příslušně omámen a zblbnut rojem okolovířících rusalek, si nesmírně foušně, ale o to s větším nadšením a randálem přímo neuvěřitelným zpíval "Šla Nanynka do jmelí" a "All my loving!".

"Nech toho, nebo mi zkazíš trpaslíky!" napomenul ho Vinnetou na dálku. A nebyl daleko pravdy...

"Hrnečku, vař!" nabádal Šmudla, potácející se a s jazykem již těžknoucím, jakousi baňatou lahev, již křečovitě třímal v třesoucí se ruce. Láhev pohříchu již prázdnou, se štítkem Magic GIN a ještě ke všemu: "Vrucinál, vždyť ten hrnec vůbec nefunguje!" Šmudlovo rozhořčení bylo ukázkové; jak už to bývá, když si někdo poplete různá pohádková nádobí.

V kolonce ubytovaných se mezitím objevil křiklavě červený vzkaz: "Přijdu hned, Fantomas".

"Tak už je tu i Fantomas," konstatoval spokojeně hlavní náčelník, ořezal si zelenou pastelku a s ulehčením odškrtl položku 555.

"Grrrr!!!!" zařinčel telefon.

"Jeníček, Mařenka, čarodějnice, Otesánek s rodiči ... mohl bys to vzít?" ozval se z pod hromady formulářů Limonádový Noe. Formality za tu dobu už zřejmě vzaly za své.

"Vinnetou ", ozval se když zvedl sluchátko,"tady ředitelství ... ano, ... ano."

"Konečně Humpolec!" oznámil Noeovi radostně. "Volají, že ta linka do Náholce je už konečně opravená. Máme spojení ... Ano, jistě ... Rumcajs je už na cestě ... Samozřej-

mš, Manku i Čipíska s sebou ... Těšilo mě ..."

Vinnetou odložil sluchátko a ztěžka si otřel zpocené, hrdé čelo: "Loupežníci ... ti mi dali! ...

"Kouknu se teď na zvířátka," informoval pak kolegu v kanceláři a pustil další obrazovku.

Mikeš právě vysvětloval Špagetkovi množiny, kačer Donald se hádal s ptákem ohnivákem o jakési letové dispozice, zajíc Zajíc s Obuškem ohýbej se, honil vlka Vlka a Bystrouška hrála šachy se sedmimílovými botami. Prohrávala

"Tak ty seš ten slavnej Milimaus ..." oslovil bodře Maxipes Fík vztekajícího se myšáka.

Vinnetou s povzdychem přepnul obraz:

"Aspoň princezna na hrášku ... kdyby byla ..." olízl se labužnicky drak.

"Nebo třeba na Bajajovi," slevila druhá hlava.

"Víc hlav víc sní ..." potvrdila třetí.

"Zpevnit mříže! A dietu č. 91" vydal Vinnetou okamžitý pokyn do oddělení palubní údržby. "Skupina Ferdy Mravence," upřesnil.

Pak se obořil přímo na mlsného draka, polykajícího sliny v improvizované sluji na zádi korábu:

"Budeš hodnej ? Nestvůro !" rozkřikl se zprudka.

"Kdyby můj rudý bratr věděl, jak dlouho jsem nic pořádnýho nesnědl ..." drak se vyčítavě obrátil k videokomunikátoru.

"Aspoň jednu Zlatovlásku, prosím" žadonil, "no tak, co ti to udělá, Vinťo ..."

Náčelník Apačů zalapal po dechu.

"Tak pozor, obludo!" vyjel na saň, když opět nabyl řeči.

"Žádný kamarádčofty tady! ... A vůbec, princezny se nejí," argumentoval na závěr přísně.

"Ale vždyť jsem přece vždycky ..." v tomto okamžiku se drak příšerně rozkašlal.

"Copak, copak," divil se Vinnetou až s nečekanou účastí.

"Já,...ehm,chrm ..." drak jen ztěžka po úporném záchvatu nabíral dech. S očima plnýma slz zasípal: "To víš ... hochu ... plíce ..." klepl si tlapou na zelený šupinatý hrudník, "astma ... v mým věku ... Každej si myslí, že když má o pár hlav míň, tak že je chytřejší, než starej poctivej, sedmihlavej ... chrrr ... grcarrm ... víš ty vůbec, co to je, tři tisíce let dštít oheň a síru ? On by tě taky přešel humor, panečku ... grhhhm schválně si to zkus ..." a znovu se naprosto nekontrolovatelně rozchraptěl.

Vinnetou si to schválně nezkusil. Tolik času neměl.

"Buď tu pěkně hodný," rozžehnal se s drakem, " nebo na tebe Bajaju, když budeš zlobit."

Noe ohlásil: "Tak pohádky už bych měl mít skoro komplet. Akorát nevím ... ještě je tady pár černokněžníků."

"Ty můžeš klidně nechat venku" usoudil Vinnetou, "ty tady zase tak moc nepotřebujeme" ...

"Vlastně ještě ..." zarazil se Noe," ještě chybí nevěsta ..."

"Ale tu jsme přece prodali ..." připomněl mu náčelník Apačů.

"A jo, no jo, no ... tak to je hotový. Až na pár maličkostí ..."

Někdo velice jemně ťukl na dveře.

"Dál!"

Objevila se drobná pohledná dívenka: "Dobrý den, pane řediteli," obrátila se k Vinnetouovi," prosím Vás, omluvte mě, já jsem zaspala ..." nasadila odzbrojující úsměv ve tváříčce ještě rozespalé.

"To vidím," zabručel Vinnetou výchovně, ale pak se zeptal: "Vaše jméno, prosím ..."

"Šípková Růženka, pane řediteli ..."

"A kde je Bílá paní?" znepokojil se Vinnetou. "Už tu dávno měla být! Čert ví, kde zase straší?" zahromoval rozlíceně.

Noe vytáčel čísla na telefonu.

"Čert neví," se zakrytým sluchátkem ohlásil panu řediteli.

"To je ostuda, když už ani čert neví ..." Vinnetou kroutil pohoršeně hlavou, "katastrofa! Vyhlaš okamžitě celostátní pátrání, fotografie na všechna letiště, hraniční přechody, perníkové chaloupky a zakleté zámky! Akce ať se chopí Bystrozraký a ti dva kolegové!"

"Ti teď nemohou," upamatoval Vinnetoua Noe, "hledají neviditelného kalifa z Bagdádu ... podle stínu," vyjasnil.

"Okamžitě přeřadit na Bílou paní - případ Kalif převezme komisař "Maigret" rozhodl Vinnetou. "Bez kalifa to vydržíme, ale Bílou paní potřebujeme v kuchyni," uzavřel šetření nekompromisně. "Zatracená bílá sestra!"

Noe zatím v centrální lodní kriminální kartotéce rejstřík Bílé paní. "Bílá Klotylda alias Adelaida: osmkrát rozvedená, jediný syn - Fantom Morrisvillu, trvalé bydliště žádné," hlásil do diktafonu, "přechodně na hradech s nevalnou pověstí a četnými pověstmi, povoláním příživnice ... naposledy spatřena 176 cm nízká, krvavé oči. Zvláštní znamení: jizva po operaci slepého střeva a POZOR! na levé straně."

"Takhle ji nenajdem ani do vánoc," rozčiloval se Vinnetou a přerušil Noea:

"Čertovi okamžitě vyřiď, že jestli nám to teď hned všechno nevyklopí, tak mu tam pošlu Káču!"

Vinnetou působil působil věru odhodlaným dojmem.

"Tak že to prý ví jen Lucifer -a to že je pekelné tajemství, to nám prý říct nesmí ..." oznamoval Noe polohlasem.

"Já ti ho radši předám ... strašně nadává a plive mi do ucha ..." podával mu Noe sluchátko:

"Si to tam všichni už krucinál jednou laskavě uvědomte ... žádost vo důchod mám podanou už pár století a furt nejste schopní to vyřídit, byrokrati ... Já už jsem starej, holečkové; a dorost nemám skoro žádnej ... A vůbec, nahoře jsou už dokonalejší čerchmanti ... laseroví a ... neutronoví nebo jak ... kam já se na ně hrabu s vohnivým vodplivováním ... já už si svoje odkroutil, pacholci ..." Vinnetou položil sluchátko.

"Taky to nemá lehký, kluk ..." povzdychl s porozuměním, "na všechno sám ... A toho Lucifera nám byl čert dlužen!" Vrátil se ke své práci zodpovědně.

"Peklo vyhořelo ... tak zkus ještě Vševěda," přistrčil telefon zpátky Noeovi.

"Vševěd říká, že to ví jedině Neználek ..." nesměle tlumočil zprávu Noe.

"A není to blbost?" vybuchl Vinnetou zprudka.

"Je to blbost," přikývl souhlasně Noe, "ale je to pravda. To se vzájemně nevylučuje ..."

Vinnetou se chytil za hlavu: "Tak to já radši půjdu obhlídnout dospělé ..." vyváděl ze stříně krásného černého koně. Utáhl sedlo a naskočil - než však vyrazil ze dveří, stačil ještě o někoho zakopnout.

"Krucinál, člověče, kam jste dal hlavu?" otočil se průvodce.

"Pardon, pardon ..." ozvala se ze země omluvně hlava Bezhlavého rytíře.

"Ach tak," Vinnetou seskočil z koně a galantně nasadil hlavu rytíři na krk: "A dávejte na ni pozor, prosím ... Hlava je dost důležitá věc ..." vycválal ze dveří.

V oddělení I" - "Nesmrtelné umělecké památky" - vládl neuvěřitelný zmatek.

"Kde je zase ten zatracený šroubek?" Nemo, toho času generálmajor, si v kuchyni stavěl z vodovodu nového Nautila. Ivanhoe hrál s D'Artagnanem čáru o Julii /Romeo obtěžoval obě dvě veselé vdovy/, Mauglí učil Hadriána nadávat v pravém indickém nářečí, Zorro Mstitel škrtil hraběte de Draculu. Othello pak Desdemonu.

"A od sebe!" rozchnal je Vinnetou zděšeně. "Černý bratr ať nechá bílou sestru žít!" přál si. "Ani tady nedají pokoj ... A Bel Ami - okamžitě od paní Bovarvové! Ale fofrem! Tady bude pořádek ...!" zahřímal hlasem hodným pana ředitele.

"She loves you, yeah, yeah, yeah ... tam, kde kdysi byl Babyloooon" zaskřípělo z zadu.

"Dozpívat!" okřikl Vinnetou ochraptělého lazebníka. "A pro příště se opovaž míchat Beatles se středním proudem!" doporučil mu stranou přátelsky," nebo bys mohl prožít taky pěkně perný den."

"Oněgin - teda nechci radit, ale ... to kafe bych nepil ... A Maryša k Vávrovi! Ten už je zvyklej ..." přikázal velitelsky, sundávaje z lustru tam uvíznuvšího Supermana.

"Jsem trochu nachlazenej," omlouval se tento, levou rukou načrtávaje schéma fotonového hvězdoletu.

"Atomová elektrárna, jo, jo, to jsou věci ... a taky ponorka nebo ledoborec ... Vono je to ale v podstatě atomový všechno, že jo ... Každej jsme tak trochu atomovej ..." filozofoval vojín Švejk nad mapou Budějovic. "Vlastně ... kolem a dokola ... jsem neméně atomovej než elektrárna ..." shledal s nelíčeným překvapením na závěr.

"Potřebuje to tady nějaký velení. Pevnou ruku!" usoudil Vinnetou nekompromisně. Prudce chytil za rameno prvního, kdo se mu připletl pod ruku:

"Poslouchej, mladíku - převezmeš odpovědnost za tohle celé oddělení, rozumíš ?!?" zatřepal jakýmsi blondýnem.

"Za ... co ... zodpovědnost??" vykulil zděšeně oči smutný mladík."Převzít - či neprevzít? ..." Vzepětí se hluboce zamyslel a rozvážně sáhl Vinnetouovi po lebce.

Vinnetou hbitě ucukl před nenechavou končetinou.

"Převzít!" usnadnil dánskému princi váhání. "Vezmeš si k ruce třeba Mourina - teď jsem ho tu někde viděl - támhle, s Monou Lisou ..."

"Tak co, jak to jde?" vrátil se Vinnetou do kabiny vedoucího letu.

"Díky, celkem dobře ... Mám pár dotazů: Alibaba a 40 loupežníků ... kam je proboha dáme?"

"Alibabu k Šeherezádě, loupežníka pochopitelně jenom jed-

noho - vždyť víš ... podle pravidel ..." Vinnetou udiveně pohlédl na Noea. "Všechno po jednom ..."

"Á, jistě, promiň ..." omluvil se Noe zkroušeně. "To dělá to vedro," zapnul si přiruční ledničku.

"A Chaplina?..."

"Chaplina vzít nesmíme ... Chaplin není dílo, Chaplin byl živej ... Víš, že vezeme jenom vytvořený postavy ... Ale tuláka Charlieho vezmi rozhodně," přikázal Vinnetou.

Opět se ozvalo zaklepání na dveře.

"Vstupte!"

"Konečně," vydechl Vinnetou, "můj bílý bratr!" a s dojetím si padli s Old Shatterhandem do náručí.

Když pokrevní bratři usoudili, že se již dostatek přivítali, ukázal Vinnetou Old Shatterhandovi dlouhý papír:

"Nechť si můj bílý bratr přečte seznam."

Bílý bratr si nechť přečetl seznam, zatímco mu Vinnetou vysvětloval:"Nakládáme všechno, co patří do světového kulturního fondu. V rozsahu celé historie. Neopakovatelná díla světových autorů z oblasti literatury, malířství, sochařství, hudby, filmu ... Umění vážné i pohádky ..."

Old Shatterhand dočetl. Odložil papír a pak pevně prohlásil:

"Ne, žádného Hadimršku neznám. Sehnat mohu jedině Robinsona - trosečničí teď na Manhatanu ... Vyjedu ihned. Hatátitlá čeká dole u trysek ..." podal Vinnetouovi ruku.

Do chvíle pohnutého mlčení neomaleně vpadl nakřáplý palubní rozhlas:

"Pozor, pozor! Docent Dracula, ing. Dlouhé Bidlo, polk. Nikola Šuhaj a dr. Old Shatterhand mají návštěvu na vrátnici! Opakuji: docent ..."

"Musím už jít, volají mne ..." Old Shatterhand vykročil ze dveří. Vinnetou ho ještě zastavil:"Bílý bratr ať vyřídí bídné bledé tváři Vocílkovi, aby nechal toho pomateného titulování, nebo že ho Vinnetou dále hlasatele dělat nenechá a vydá jej pirátům."

Jeho rozkazy přerušil centrální palubní počítač:

"Pohroma druhého stupně, kategorie C! Divá Bára se zamilovala do Vochomůrky a žádá o přeřazení do pohádek. Divoce ... Prof. Křemílek podává protest."

"Vinnetou neznat žádnou divou Báru." S počítačem Vinnetou konverzoval pouze ve vybrané indiánštině.

"Dále ať slyší můj plechový bratr: Divou bledou tvář přeřadit nemožno z hierarchických důvodů. Ať se zamilovat do Arsena Lupina. Bez diskusí. Profesora Křemílka pak ihned zbavit titulu ..."

"Provedu!" zasalutoval centrální počítač vzorně a ztichl.

"Sherlock už zase loudí na kouzelníkovi balíček tabáku..." postěžoval si vzápětí pro změnu Noe.

"Kouzelníka nechat na pokoji! Není tu pro legraci - má dost práce se zásobami paliva. Žádná slast dneska ... Ovšem," zarazil se, "Holmesovi vyhovět - včera mi vypátral čelenku. Měl ji Watson ... jako obvykle."

Znovu zadrnčel telefon.

"Ústřední databanka," ohlásil se Vinnetou a strnul. "Volá starej - teda jako Sitting Bull," uctivým šeptem sdělil Noeovi. "Chce jakési materiály ... Ano jistě, samozřejmě," už směrem do sluchátka, "už se to hledá: Česílko ... ano, jistě ..." Noe horečně listoval v kartotéce.

Konečně podal Vinnetouovi příslušný díl: "Ano, už to mám. Diktuji: Česílko Josef, povoláním vodník /specializace topič/, zaměstnavatel: vodohospodářská správa hastrmanů, povodí dolní Vltavy, jižní sekce. Dokončené školy: střední odborné učiliště, Volbabův rybník č. 167, prospěch průměrný až podprůměrný, záliba v porcelánu. Matka - cizinka /mořská panna/; tedy původně. Otec domácí - švec. Vyšívá při měsíčku ... na půl úvazku pomáhá ve školství ... v době řepné kampaně.

Josefův hrubý měsíční příjem: 2.455,- Kčs.

Ano, zajisté, velice mne těšilo ... Howgh." Vinnetou s ulehčením položil sluchátko a sletil ze strnulého postoje. "Kšeftoval s úhořema, chudák ... co na to hlásíš?"

"Sem myslel, že to vodničení vynáší víc, člověče ..." Noe pohoršeně kroutil limonádovou hlavou.

Vinnetou orlím zrakem znovu prolétl obrazovky:

"Začínáme být slibně pohromadě ..." vzápětí mu v osmahlé tváři zkameněly všechny svaly: "Šmarjá, co tady dělá Krvavej Billy?? A Sandokan?" vyděsil se upřímně. "Říkal jsem umělecká díla - u m ě l e c k á " opakoval zuřivě. "Ne brak! Jak mohli ti dva dostat propustku? ... Porthos, Aramis, Athos - okamžitě odnést ty kýče! A Laserový Obrazávátko taky pryč... To bysme to pěkně dopracovali ..."

Velký indiánský náčelník si oddychl, až když byl krvavý hadina tuctových románů rázně vykopán přede dveře korábu; A tak tam smutně stál - po zuby ozbrojený kovboj ...

"Sandokana jsem poslal do Prčic. Doporučeně." informoval Noe Vinnetoua a dával mu podepsat poštovní stvrzenku rekomanda.

Vinnetou s radostí umístil parafu a spokojeným okem přehlédl naloděné:

"Už nás chybí asi jen okolo třicetí, ne?" ověřil si u Noea.

"To je mrštěný odhad," pokýval Noe hlavou.

"Co to? ... Mrštěný?" přeslabikoval Vinnetou nechápavě.

"Dobře mrštěný," potvrdil Limonádový Noe ještě jednou.

"Tím chci říct, že není přemrštěný," prohodil na vysvětlenou.

"Ach tak," uklidnil se Apač.

"Teď má přijít na řadu královská garda, armáda císařská, armáda turecká, armáda ... a stráže ..." nadechoval se Noe.

"Víš co?" Vinnetou se poškrábal tužkou za uchem, kde ho čelenka příliš tlačila," já myslím, že armády můžeme nechat venku. Úplně všechna vojska. Ta nám tady scházet nebudou... bez nich se klidně obejdeme. Z vojáků snad jedině vojína Švejka, stg. Peppera, kpt. de Treville a spol ..."

"A co upíři?" přešel Noe na jinou tematiku.

"Jeden Drakula bohatě stačí" Vinnetou nabýval rozhodnosti.

"A taky klidně nech venku veškeré zlomyslné černokněžníky, profesionální zloduchy, nenapravitelné ježibaby, krvelačné piráty, lupiče a hrdlořezy. Bereme jedině poctivé loupežníky - amatéry - typu Rumcajs ... Taktéž hadi, zmije, štíři, Jago, Lady Macbeth a podobná sebranka poradných skunků ... Prašiví šakalové," vzpomněl si na svoji mateřštinu Vinnetou. "Už dost na tom, že s sebou musíme táhnout celou tu zakouřenou pekelnou čeládku. Ale bez nich se holt žádná poráiná pohádka neobejde..."povzdychl, nahlížeje znovu do pamětí palub-

ního komputeru.

"Takže teď ještě odborná posádka," pochopil Noe a ujal se seznamu "Vodní lékař - MUDr. Galén
vrchní technolog - ing. Prokop ..."

"Ale Krakatit ať nechá doleť!" poznamenal Vinnetou zděšeně.

"Jistě, kývl Noe a pokračoval:"Vrchní kuchař - císařův pekař, první pilot - Pirx, navigátor - Tichý Jon ..."

"Ten je teď ale někde v Kraví mlhovině," luštil Vinnetou z právě obdrženého telegramu.

"Snad vrabí, ne?" opravoval ho Noe puntičkářsky.

"Ne, Jon je v Kraví. Je to jeho specialita ..." prozradil Vinnetou.

"No, dobrá," ustoupil Noe, "tak toho sebereme po cestě ..."

"Zdá se, že konečně budeme pohromadě ... Ale byla to fuška!" zhluboka vydechl Vinnetou, na konci svých sil a naštěstí dlouhatánského seznamu. "Kdo je poslední?" zajímal se; už s úsměvem.

"Mohykán ..."

"No jistě - jako obvykle ..." Vinnetou zasvěceně pokýval hlavou. "Vyrazíme."

Najednou se v kajutě ozval šum velkých šedých křídel:

"Ještě primáře Sovu ... pro sím," přimlouval se výr Atar zpoza svých dvaceti dioptrií.

"No dobrá ..." kývl nakonec Vinnetou. "Ale honem pošlete do Týniště spěšný létající koberec!" nařídil Arabům.

"A jsme definitivně komplet ..." slastně shrnul z čela pramínek spocených havraních vlasů - ze stolu pak hromadu vypsaných náplní do přichystaných nůší ...

"Ale že to byla dřina ..." politoval se pohotově slavný apačský bojovník. "To radši tisíc zběsilých Komančů než takovýhle papírování ..." dal si nohy na stůl.

Do kajuty veplula Sněhurka. Éterická, voňavá, sněhobílá, nádherná, zářící.

"Moje drahá bílá sestra si přeje?" Vinnetou obřadně povstal.

"Už jsme všichni?" zeptala se křehkým hláskem.

"Ano, všichni" potvrdil Vinnetou.

"I moji trpaslíci?" špitla nesměle.

"I tvoji trpaslíci" uklidnil ji.

Sněhurka zrozpačitěla. Kvářička jí zahořela stydlivým růžovým nádechem: "A ... a co ... a co člověk?"

Sněhurka bojácně sklopila krásné dlouhé řasy.

Celá kosmická loď rázem ztichla.

Nastalo dlouhé, napjaté mlčení. A očekávání ...

"Člověk?" opakuje Vinnetou zamyšleně. "Člověk ... člověk ne."

Velký náčelník pevně pozdvihl zrak. "Člověk ne. Kvůli člověku musíme my teď prvě. Je tu pro nás příliš horká půda. ... pro křehké literární bytosti ... A bylo by nás škoda, kdyby ..."

Sněhurka posmutněla. A na podlahu řídícího centra letu ukápla velká křišťálová slza.

Vůbec ne pohádková. Úplně skutečná. Sněhurčina slza.

"Moje milá bílá sestra nechť nepláče ..." položil jí na sněhobílé rameno Vinnetou něžně svoji dlaň.

"Ještě se přece můžeme vrátit ... až ... Byla by škoda odejít na vždycky ... Pro nás ... i pro něj ..." Ani slovutný indiánský náčelník se neubránil dojetí.

Sněhurka se zpod mokrych řas maličko pousmála.

"Ještě se můžeme vrátit ..." opakovala s nadějí se všemi zvířátky i svymi trpaslíky ...

2502/87/SSM

B O R I S V I A N :
Blues pro černého kocoura

I.

Peter Gna se svojí sestrou vyšli z kina. Čerstvý dech noci, lehce parfémovaný vůní citrónu, plnil ulice a bylo příjemné jej přijímat po dusné atmosféře promítacího sálu, zbarvené do nepohodlné auvergnenské modři. Uviděli kreslený animovaný film, skrz naskrz nemorální, a Peter Gna, do nepříčetnosti vzteklý, muchlal teď v pravé ruce lehkou sportovní bundu a úmyslně tak trápil starou, ale jinak naprosto bezúhonnou dámu. Pachy z města se s lidmi předháněly po chodnících. Ulice, osvětlená lampami a neony biografů, se poněkud zvlnila. Převážná část života se shromažďovala v příčných uličkách a mířila k Folies-Bergére.
Jeden bar ob každé dva domy, dvě děvčata před každým barem.

"Samá syfilitička," reptal Gna.

"Samá?" ptala se sestra.

"Samá," potvrdil Gna. "Vidím je v nemocnici a občas se ti nacpou do postele s tím, že jsou čistý."

Sestře přeběhl mráz po zádech.

"Jak,čistý?"

"Když jim nevyjde Wassermannova reakce," vysvětlil Gna. "Jenže to nic neznamená."

"Že je to baví," řekla sestra.

Zahnuli vpravo a vzápětí vlevo, zpod úrovně chodníku se ozvalo jakési zamňoukání, takže se oba zastavili, aby zjistili, co se děje.

II.

Zpočátku neměl kocour vůbec v úmyslu se bít, ale každých deset minut kohout pronikavě zakřičel. Byl to kohout paní starostové, kterého poctivě krmili, aby ho pak jistého dne mohli sníst. Starostové vždycky likvidují ko outy v určité dny a nutno říci,že se kohout zlikvidovat snadno. Kocour měl kohouta pořád v zádech a kdyby si hrál, ale to ne, dělal chytráka a obtěžoval.

"Chyte,"řekl kocour a napálil mu jí zprava.

Všechno se odehrávalo na obrubě domovničina okna. Kohout se nerad pral, ale jeho důstojnost... Ostře vykřikl a tal kocoura do slabin.

"Sviňáku,"řekl kocour. "Máš mě za chrobáka či co. Ale tě brzo přejde."

A paf vrazil mu jí zleva.

A kohout zobákem do páteře a ještě jednou, do nepřipravených ledvin.

"Uvidíme," řekl kocour.

Vztekle zkousl kohoutův krk a zatímco překvapeně plival peří, dva direkty křídlem ho shodily na chodník. Jakýsi člověk přešel. A botou sešlápl kocourův ocas.

Kocour zaječel, po několika přemetech se vrátil na dno ulice, jen tak tak se stačil vyhnout projíždějícímu bicyklu a vzápětí zkonstatoval, že stoka, do které zapadl, dosahuje hloubky okolo jednoho metru šedesáti, průměr otvoru činí metr dvacet, ale na dně je velmi úzká a plná sajrajtu.

III.

"To je kocour," řekl Peter Gna.
Je málo pravděpodobné, že kterékoliv jiné zvíře by v sobě našlo tolik proradnosti, aby s takovou dovedností zimitovalo kočičí nářek.

"Jak se sem dostal?"

"Ten kurva kohout," řekl kocour. "A subsekventní bicykl."

"To vy jste začal?" zeptala se sestra Petera Gna.

"Ale ne," řekl kocour. "Skřehotal tu půl hodiny a dobře ví, že to nesnáším."

"Nesmíte mu to mít tolik za zlé," řekl Peter Gna. "Podřežou mu krk jen to hvízdne."

"Správně," řekl kocour se zlomyslným zadostiučiněním.

"To se nemá," řekl Peter Gna. "Posmívat se neštěstí druhých."

"To ne," řekl kocour. "Já sám jsem na tom zatraceně špatně."

A hořce zaplakal.

"Trochu víc kuráže," řekla přísně sestra Petera Gna. "Nejste první ani poslední kdo kdy spadne do kanálu."

"Jenže já kašlu na ostatní," řekl kocour a pokračoval; "Nechtěli byste zkusit mě odtud dostat?"

"Samozřejmě," řekla sestra. "Ale ne proto, abyste se pral s kohoutem..To by nemělo smysl."

"Ach... kohouta nechám jak je," pronesl kocour nezúčastněně. "Dostal svoje."

Kohout, mimo dosah, vyrazil vítězný skřek. Kocour naštěstí neslyšel.

Peter Gna rozvinul šálu a hrudí se dotkl dlažby.

Několik kolemjdoucích vytvořilo skupinu kolem černych úst stoky. Byla zde peripatetička v kožešinách a skládaných šatech s dráždivě otevřeným výstřihem; byli zde dva američtí vojáci, z každé strany jeden. Tomu napravo mizela levá ruka - tomu nalevo také, ale ten byl levák. Byla zde domovnice ze sousedního domu, služka odnaproti z baru, dva pasáci s mdlými klobouku, další domovnice a jedna kočičí pěstounka.

"To je hrozné," řekla kurva. "Chudák zvíře, já se na to nemůžu dívat."

A skryla obličej do dlaní.

Jeden z pasáků jí ochotně vnutil noviny. DRÁŽĎANY ROZLOŽENY NA JEDNOTLIVÉ ATOMY, NEJMÉNĚ STO DVACET TISÍC MRTVÝCH, stálo tam.

"Lidé," řekla pěstounka, když přečetla titulek. "Co je mi do lidí, ale nemohu se dívat, když trpí zvíře."

"Zvíře !" zaprotestoval kocour. "Mluvte za sebe !"

Ale jen Peter Gna, jeho sestra a Američané byli schopni mu porozumět, neboť kocour měl silný anglický přízvuk, nad kterým oba Američané znechuceně pozvedali obočí.

"The shit with this limey cat !" řekl větší. "What about a drink somewhere?"

"Ano, zlato," odpověděla kurva. "Jistě ho odtud dostaneme."

"Nevím," řekl Peter Gna. "Ta šála je příliš krátká."

"To je hrozné," zasténal orchestr soucitných hlasů.

"Buďte ztichla," zamumlal kocour. "Nechte ho přemýšlet."

"Nikdo nemá provaz?" zeptala se sestra Petera Gna.

Našli kus provazu, ale, pochopitelně, kocour se nedokázal zavěsit.

"Nejde to," naříkal. "Prochází mi mezi drápy. Kdybych tu měl toho kurvu kohouta, nacpal bych mu do těch sraček zobák. Páchne to tu krysami na sto honů."

"Chudinka malinká," řekla služka. "Mňouká tak žalostně. Celá duše se mi touří."

"Je to horší než mimino," řekla kurva. "Je to příliš kruté, jdu pryč."

"To hell with the cat," řekl druhý Američan. "Where can we sip some cognac?"

"Konaku jsi měl až až," káralo ho děvče. "Vy jste ale čísla... Pojďte, nechci to poslouchat."

"Ale !" protestovala služka. "Mohli byste přeci pánovi pomoci !"

"Ale já bych moc ráda," řekla kurva a plavala v slzách.

"Kdybyste tak drželi tlamy," opakoval kocour. "A pospěšte si. Chytnu tady rýmu."

Nějaký muž přešel přes ulici. Byl prostovlasý, bez kravaty,

ve cvičkách. Kouřil poslední cigaretu před zítřkem.

"Co se děje, paní Pioche?" zeptal se směrem k domovnici.

"Kocourka hodili nějací roštáci do díry," ozvala se pěstounka. "Ti chuligáni! Měli by je všechny pochytat a zavřít do polepšoven."

"Kohouta tam zavřít," mlel kocour. "Chuligáni nehulákaj celý den jenom proto, že možná vyjde slunce."

"Vrátím se domů," řekl muž. "Mám něco, s čím bychom ho mohli vytáhnout. Počkejte minutku."

"Doufám, že to není podraz," řekl kocour. "Začínám chápat, proč se voda z kanálů nikdy nedostane. Dostat se zpátky je delikátní věc."

"Nevím už, co bychom mohli udělat," řekl Peter Gna. "Vy jste na tom hodně špatně, tam dole."

"To vím taky," řekl kocour. "Kdybych mohl, vypadnu sám."

Přiblížil se další Američan. Šel rovně. Peter Gna mu věc vysvětlil.

"Can I help you?" zeptal se Američan.

"Lend me your flash-light, please," řekl Peter Gna.

"Oh! Yeah... !" řekl Američan a podal mu svojí baterku.

Peter Gna se znovu položil na chodník a podařilo se mu kocoura částečně zasáhnout ostrým kuželem světla. Ten vykřikl.

"Dejte to sem! ...vypadá to, že to funguje. To je toho Amerikána, co?"

"Ano," řekl Peter Gna. "Podám vám svoji větrovku. Snažte se ji zachytit."

Hodil do stoky bundu, drže ji za jeden rukáv. I ostatní teď začínali kocourovi rozumět. Zvykli si na jeho přízvuk.

"Ještě kousek," řekl kocour. A vyskočil, aby zachytil látku. Vzápětí sprostě zaklel. Bunda vyklouzla Peterovi Gna z rukou a zmizela v otvoru.

"Pane Bože!" nadával kocour. "Praštil jsem se do hlavy o nějaký výstupek či co. Sakra! Že mě to štve!"

"A moje bunda?" řekl Peter Gna.

"I´ll give you my pants," řekl Američan a začal svlékat kalhoty, aby se zúčastnil akce.

Sestra Petera Gna ho zarazila.

"It´s impossible with the coat," řekla. "Won´t be better with your pants."

"Oh! Yeah... !" řekl Američan a oblékl se.

"Co to dělá?" řekla kurva. "Vždyť je barevný! A svléká se po ulicích! Prase!"

Další matná individua se kupila kolem. Pod osvětlením elektrické lampy dostával kanál neskutečný vzhled.

Dole mrmlal kocour a jeho kletby, rozmnožené ozvěnou, stoupaly k uším nově příchozích.

"Rád bych dostal zpátky svojí bundu," řekl Peter Gna.

Muž ve cvičkách se oháněl lokty, aby vytvořil průchod. V ruce držel dlouhou násadu od smetáku.

"Ach," řekl Peter Gna. "Možná,že to půjde."

Ale násada se zastavuje v polovině cesty o záhyb, vytvořený klenbou uvnitř kanálu.

"Bylo by potřeba najít mřížku a uvolnit ji," navrhla sestra Petera Gna. Překládá svůj záměr Američanovi.

"Oh! Yeah... !" říká. A okamžitě se pouští do akce. Prostrčí ruku pravoúhlým vchodem stoky, zatlačí, uklouzne, couvne a rozplácne se o zeď nejbližšího domu.

"Ošetřte ho," nařizuje Peter Gna dvěma ženám, stojícím opodál. Pomohly Američanovi na nohy a odvedly ho k sobě, aby se přesvědčily o obsahu kapes jeho blůzy. Našly jmenovitě jedno toaletní mýdlo "Lux" a velkou tabulku plněné čokolády O´Henry. Revanšoval se jim mocným výtokem gonorey, kterou dostal od jedné úchvatné blondýnky dva dny předtím na Pigalle.

Muž ve cvičkách se dlaní uhodil do čela a zvolal:

"Heurékoc ' " A zmizel ve dveřích svého domu.
"Dělá si ze mě srandu," řekl kocour. "Poslouchejte, vy tam nahoře, jestli sebou trochu nehodíte, jdu pryč. Nějaký východ už najdu."
"A jestli začne pršet?" řekla sestra Petera Gna. "Utopíte se."
"Nezačne pršet," rozhodl kocour.
"Tak potkáte krysy."
"To je mi fuk."
"Tak jděte," řekl Peter Gna. "Ale některé budou větší než vy. Jsou odporné. A přestaňte mi chcát na větrovku ' "
"Že jsou odporné, to je další věc. V každém případě páchnou. No ne, bez legrácek, dohodněte se konečně.... O tu větrovku nemusíte mít strach. Mám ji na očích."
A vypustil se do konečků uší.
Muž ve cvičkách se konečně vrátil. Na dlouhou prádelní šňůru přivázal síťovku.
"Fantastické," řekl Peter Gna. "Bude se moci zachytit."
"Co je to?" ozval se kocour.
"Prosím," řekl Peter Gna a vhodil síť do otvoru.
"No 'To je jiná " souhlasil kocour. "Počkejte moment. Beru větrovku."
Několik vteřin poté se kocour pohodlně usadil na chodníku.
"No to je dost," řekl spokojeně, když se vydrápal ze sítě. "Co se týče větrovky, starejte se sám. Chtělo by to udičku nebo něco. Byla moc těžká."
"Ten ničema," mručel Peter Gna.
Velký povyk zadostiučinění přivítal kocoura, když vylezl ven. Podávají si ho z ruky do ruky.
"Takový krásný kocourek ! Chudinka ! Je plný bláta .... ! "
Šíleně smrděl.
"Utřete ho tímhle," řekla kurva, držíc v rukou šátek v levandulové modři.
"Vždyť se ušpiní," řekla sestra Petera Gna.
"Ach to nic," řekla kurva v návalu velkomyslnosti."Není můj."
Kocour mezi tím rozdával mohutné stisky packou kolem dokola a dav se začínal rozcházet.
"Ale," řekl kocour. "Teď, když jsem venku, jsem přestal být zajímavý? A kde je kohout?"
"Do háje," řekl Peter Gna. "Pojďte si něco vypít a přestaňme myslet na kohouta."
Zůstal zde muž ve cvičkách, Peter Gna se svojí sestrou, kurva a oba Američané.
"Pojďme se napít na počest kocoura," řekla kurva.
"Není nepříjemná," řekl kocour. "Ale ta její fasáda ! To ovšem neznamená, že bych se s ní třeba nevyspal."
"Klid," řekla sestra Petera Gna.
Kurva zatřásla svými Američany.
"Jde se ... ! Pít ! Koňak... ! " vyjádřila se pracně.
"Yeah ! Cognac ! " odpověděli sborem oba probuzení muži.
První kráčel Peter Gna s kocourem v náručí, za nimi následovali ostatní. V ulici Richer našli otevřené bistro.
"Sedm koňaků," objednávala kurva. "Platím rundu."
"Holka milá prodejná," řekl dojatě kocour. "Trochu baldriánu do mého, pane vrchní ! "
Číšník je obslouží a všichni si šťastně přiťuknou.
"Chudák kocour, musel se nastydnout," řekla kurva. "Měli bychom mu objednat horkou polévku."
Jak to uslyšel, kocour se zakuckal a prskal teď koňak kolem sebe. "Za koho mě má?" zeptal se Petera Gna. "Jsem kocour, jo nebo ne?"
V osvětlení zářivek rtutových teploměrů, visících ze stropu, bylo možno spatřit, co je kocour zač. Obrovský tlustý macek se žlutýma očima a knírem a la Vilém II. Krajkové uši potvrzovaly jeho mužnost a udatná bílá jizva, zbavená chlupů a na okrajích

svůdně zbarvená do fialova, mu přetínala zada.
"What's that?" zeptal se jeden Američan, dotýkaje se přitom postiženého místa. "Zraněn, pane?"
"Yep!" odpověděl kocour. "F.F.I..." Vyslovil Ef-Ef-Aj, jak se sluší.
"Fine," řekl druhý Američan potřásaje mu energicky packou. "What about another drink?"
"Okey doke!" řekl kocour. "Got a butt?"
Američan mu přistrčil pouzdro s cigaretami, bez nevraživosti nad strašlivým anglickým přízvukem kocoura, který byl přesvědčen, že oslňuje nejnovějším americkým argotem.
Kocour si vybral tu nejdelší a zapálil si stříbrnym zapalovačem Petera Gna. Také ostatní si zapálili.
"Vyprávějte nám o svém zranění," řekla kurva.
Peter Gna nalezl ve své sklenici vlasec s udicí a odebral se vylovit svojí sportovní bundu.
Kocour lehce zčervenal a sklonil hlavu.
"Nerad o sobě mluvím," řekl. "Dejte mi ještě koňak."
"Bude vám špatně," řekla sestra Petera Gna.
"Ale ne," protestoval kocour. "Mám pancéřové vnitřnosti. Fantastická kočičí střeva. A pak ten kanál... Fuj! Že to ale smrdělo krysami!"
A vypil koňak na ex.
"Hrome! To je tah!" řekl obdivně muž ve cvičkách.
"Příští ve sklenici na oranžádu," prohlašuje kocour.
Jeden z Američanů opouští společnost a odchází na čalouněnou lavici k pultu. Bere hlavu do dlaní a začíná zvracet do prostoru u svých nohou.
"Stalo se to," vyprávěl kocour, "v dubnu 44. Vracel jsem se z Lyonu, kde jsem kontaktoval kocoura Léona Plouca, který byl se mnou v odboji. Byl to ušlechtilý kocour, později byl zatčen gestapem a exportován do Buchenkatzu."
"To je hrozné," řekla kurva.
"Nedělám si těžkou hlavu," řekl kocour. Však on se nějak protluče... Zamířil jsem zpátky k Paříži a ve vlaku jsem měl tu smůlu, že jsem potkal kočku... Ta děvka! Ta potvora!"
"Měl byste si dávat pozor na jazyk," přísně řekla sestra Petera Gna.
"Pardon," řekl kocour a zhluboka se napil. Měl zježený knír a jeho oči se rozsvěcovaly jako pouliční svítilny.
"Strávil jsem s ní jednu noc," řekl a samolibě se protáhl. "Svatá panno! To byla mela! Hep!" uzavřel v návalu škytavky.
"A dál?" zeptala se kurva.
"A dál nic," řekl kocour s falešnou skromností.
"A vaše zranění?" ptala se sestra Petera Gna.
"Pán té kočky měl okované střevíce," řekl kocour. "Mířil mi na prdel, ale netrefil se. Hep!"
"A to je všechno?" zeptala se kurva se zklamáním v hlase.
"Vy byste asi chtěla, aby mě ukopal k smrti," ušklíbal se kocour sarkasticky. "Že máte ale chutě... Jestlipak chodíte na Pax-Vobiscum?" Byl to hotel poblíž. Přesněji řečeno nevěstinec.
"Ano," odpověděla kurva bez vytáček.
"Jsem kámoš se služkou," řekl kocour. "Ta do mě lije chlastu!"
"Ano," řekla kurva. "Germaina?"
"Jo," řekl kocour. "Ger-hep!-maina."
A dopil sklenici na jeden zátah.
"Docela bych přeřízl nějakou trikolóru," dodal.
"Nějakou co?" ptala se kurva.
"Kočku trikolóru. Trojbarevnou čiču. Nebo nějakou micinku v rozpuku."
Prasácky se směje a bliká pravým okem.
"Nebo kohouta! Hep!"
Kocour se napřímil, prohnul záda, narovnal ocas a zachvěl se od kostrče.

"Svatá Panno !" prohlásil. "Je to čím dál horší."
Sestra Petera Gna, trochu nesvá, se přehrabuje v kabelce.
"Nevíte o nějaké?" ptá se kocour kurvy. "Vaše přítelkyně nemají kočky?"
"Jste prase," odpovídá kurva. "V takové společnosti !"
Chlapík ve cvičkách toho moc nenamluvil, ale nyní, rozdrážděn kocourovými řečmi, se zvolna sune ke kurvě.
"Vy krásně voníte," říká. "Co je to?"
"Květy trpících," odpovídá kurva. "Od Tří kámošů."
"A tohle?" ptá se znovu, upřesnuje dlaní. "Co je to?"
Usadil se v křesle, uvolněném onemocněným Američanem.
"No tak, milánku," řekla kurva. "Buď hodný."
"Pane vrchní !" vykřikuje kocour. "Jeden ricard !"
"Ne,ne,ne !" protestuje sestra Petera Gna. "Konečně," dodává, když vidí otevírající se dveře.
Peter vstoupil se zasviněnou bundou v ruce.
"At přestane pít," řekla sestra. "Je úplně namol."
"Počkej," řekl Peter Gna. "Musím vyčistit bundu. Pane vrchní ! Dvě sody !"
Zavěsil bundu na opěradlo židle a hojně ji osifonizoval.
"To je sranda," řekl kocour. "Pane vrchní ! Tak kde je ten ricard? Hep?"
"Tys můj záchrance !" zvolal náhle a vrhl se Peterovi Gna do náruče."Pojď, zaplatím ti panáka."
"Kdepak, brachu," řekl Peter Gna.
"Zachránil mě !" rudnul kocour. "Vytáhl mne z díry plné krys, kde jsem málem zhebnul !"
Dojatá kurva položila hlavu na rameno muže ve cvičkách, jenž ji pustil a odešel se dokončit do kouta.
Kocour skočil na stůl a dopíjel zbytky koňaku.
"Brrr !" prohlásil, třepaje hlavou zleva doprava. "Jde to ztuha.... !"
"Bez něho," řve," bez něho bych byl v hajzlu !"
Kurva se sesula na stůl s obličejem ukrytým mezi lokty. Zbylý Američan ji opouští a sedá si vedle svého krajana. Jejich zvratky se nalézají a vytvářejí na podlaze symbol americké zástavy. Druhý Američan byl přetížen čtyřicety osmi hvězdami.
"Na mou hruď !Hep !" uzavírá kocour.

Kurva si stírá slzu a pohnutě říká: "Ten je hodný !"
Nechtě ji urazit, Peter Gna ji letmo políbí na čelo. Kocour jej svírá v náručí, ale náhle ho pustí a svalí se do křesla.
"Co je mu?" ptá se s obavami sestra Petera Gna.
Peter Gna vytáhne z kapsy lékařské spekulum a vsune jej kocourovi do ucha.
"Je mrtvý,"řekne potom. "Koňak zaplavil mozek. Vidím ho prosakovat."
"Ach," vydechne sestra a dá se do pláče.
"Co je mu?" ptá se kurva.
"Je mrtvý," opakuje Peter Gna.
"Ach," řekne kurva. "Po všech starostech, které jsme s ním měli."
"Byl to dobrák kocour. A jak uměl vyprávět !" řekne muž ve cvičkách, když se vrátí ke stolu.
"Ano," řekne sestra Petera Gna.

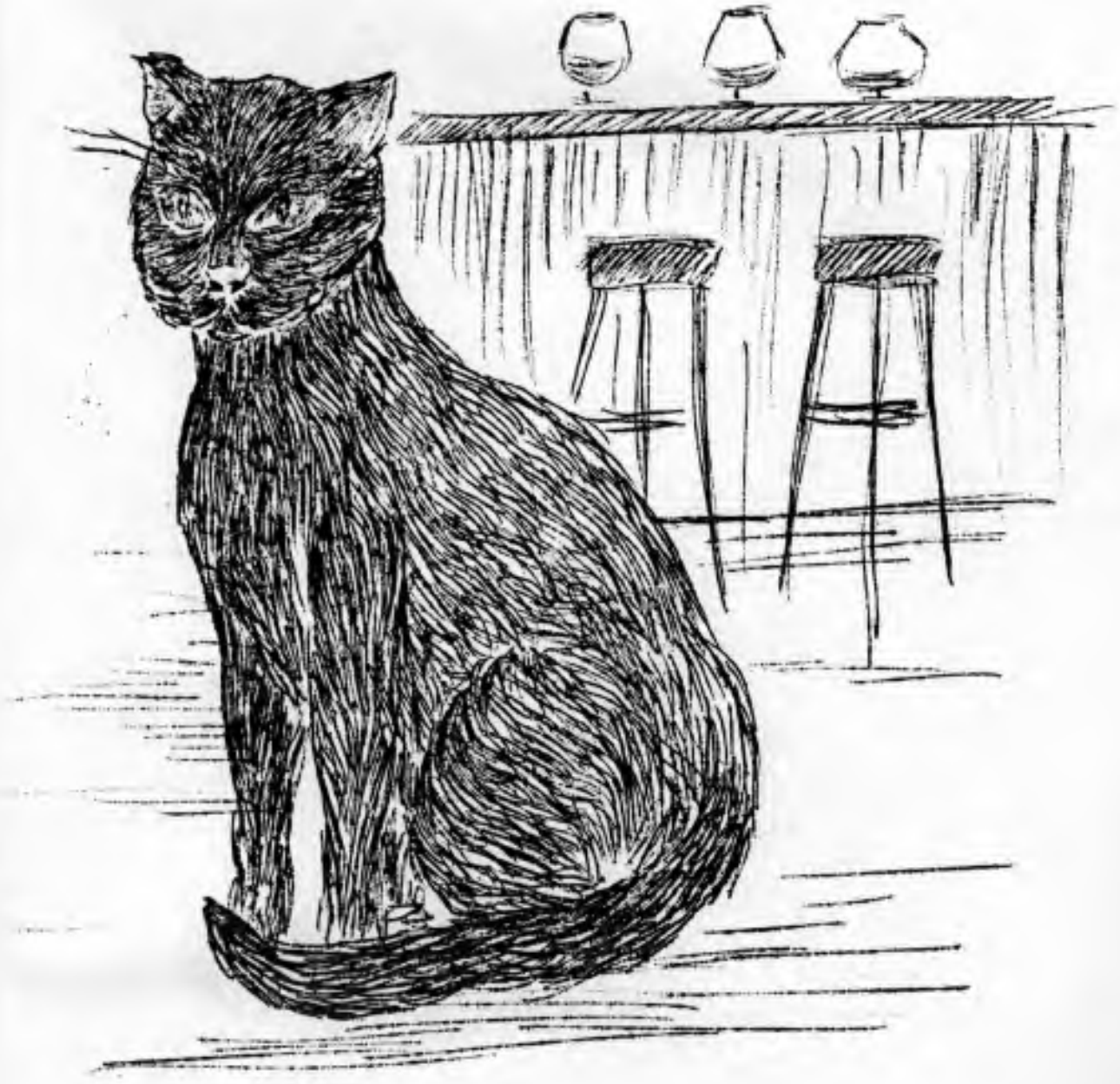
Číšník procitl ze své strnulosti.
"Dělá to osm set franků."
"Co?" řekl Peter Gna starostlivě.
"Platím," řekla kurva a z kabelky z červené kůže vytáhla tisícifrankovku. "Drobné si nechte."
"Děkuji," řekl číšník. "Co mám dělat s tímhle?"
Označil kocoura s výrazem odporu. Pramínek zeleného ricardu se

se prodíral kocourovou srstí a vytvářel složité obrazce.
"Chudáček," vzlykla kurva.
"Nenechávej ho takhle," řekla sestra Petera Gna. "Musíme něco udělat."
"Pil jako duha," řekl Peter Gna. "Je to hloupé. Nemůžeme udělat nic."
Niagarské zvuky, tvořící zvukovou kulisu po odchodu Američanů, naráz přestaly. Oba Američané se společně zvedli a přistoupili ke skupince.
"Konak !" prohlásil první.
"Dodo, ty můj velký," řekla kurva. "Pojď."
Objala každého jednou rukou.
"Omluvte mě, dámy a pánové," řekla. "Musím jít uložit svá děťátka. Chudák kocour. Tak hezky načatý večer."
"Na shledanou, paní," řekla sestra Petera Gna.
Muž ve cvičkách poklepal Petera Gna přátelsky na rameno. Neříkal nic a tvářil se účastně. Potřásl hlavou, podle všeho velice zkormouceně a po špičkách se vytratil.
Číšník byl očividně ospalý.
"Co budeme dělat," ptá se Peter Gna a jeho sestra neodpovídá.
A tak Peter Gna pokládá kocoura na stůl a balí ho do své sportovní bundy. Vycházejí do noci. Vzduch je mrazivý a hvězdy se tříští jedna po druhé. Chopinův pohřební pochod v podání kostelních zvonů oznamuje lidstvu, že jedna hodina ranní právě odbila. Pomalými kroky si razí cestu břitkou atmosférou noci.
Docházejí na roh ulice. Černá nenasytná stoka čeká u jejich nohou. Peter Gna rozbaluje bundu. Obezřetně bere ztuhlého kocoura a jeho sestra jej beze slova pohladí. Něžně, nerad, kocour zmizí v díře. Ta udělá: "Glop !", a s úsměvem plným zadostiučinění se černá ústa zavřou.

/ přeložil P.Ouředník /

BORIS VIAN /1920-1959/: pouze malé procento lidí dokázalo žít a pracovat s podobnou intenzitou. Původním vzděláním technik, matematik. V poválečných letech znám hlavně v prostředí pařížské bohémy ve čtvrti St. Germain des Prés, jako jazzový trumpetista, skladatel oper, baletů, písniček / viz např. Dezertér v podání Jar. Nohavici/, literární kritik, obdivovatel a propagátor sci-fi již v jejím skutečném začátku, překladatel /hl. americké literatury/, samozřejmě spisovatel a dramatik, ale ve všem a hlavně nepřítel /nejen/ francouzských měšťáků a útočník na jejich pojetí mravnosti, veřejný odpůrce cír-
ve,válek /hlavně ve Vietnamu a v Alžíru/, rozbíječ usedlé morálky a oficiálních mýtů. Světový ohlas jeho tvorby ho už nezastihl mezi živými. Jeho díla se vyznačují ‚nelítostným' humanismem i lyrickou něžností, těžko lze jeho fantaskní, absurdní proud vědomí k něčemu přirovnat. Na rozdíl od ‚akademické' školy některých tvůrců fr. avantgardy /existencialismu, surrealismu aj./ si od své metody zachovával svěží, humorný odstup. Metoda jeho ‚pseudorealismu' si nicméně nezaslouží, abychom ji dále pitvali. Je v ní přibližně to, co lze nalézt u Vonneguta, Bradburyho, beatniků, Carrolla či Jarryho /Vzpomeňme Patyfyzického kolegia, jehož členy kromě Viana byli i J.Prévert, či R.Queneau/. Kromě povídek a her jsou klíčem k jeho osobě hlavně tyto tři romány: Srdcerváč /1953/,Červená tráva /1950-měla by být scifákům blízká/,Pěna dní /1947/,které vyšly v 1.1967 a 1985 v překladu v Odeonu. Z her jmenujme alespoň ‚Budovatele říše' /1958/ a ‚Adam,Eva a třetí sex'.Protože komentátor sám vycházel jen z informací v:"Dějiny fr. lit. 19.a20. stol.",III,Academia 1979, Světová literatura 1/1967,"Labyrint /1962/",A.Hoffmeister: Paříž a okolí, sám francouzsky neuměje, prosí touto cestou čtenáře

O případné zaslání jakýchkoliv informací o Vianově díle či životě, zejména o jeho náklonosti k SF, popřípadě upozornění na jejich zdroje na adresu SFK Villoidus. Budeme vděčni za jakoukoliv podrobnost.

2510/87/SSM